

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
державного управління,
публічного адміністрування та
економічної політики
Протокол № 2 від 30.08.2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

**ЕКОНОМІКА
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)**

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**08 «Право»
081 «Право»
перший (бакалаврський)
«Правове регулювання економіки»**

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**обов'язкова
українська**

Розробник(и):
К.е.н., доцент

Андрій ЛИТВИНЕНКО

Завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та економічної політики

Наталія ГАВКАЛОВА

Гарант програми

Лариса ЄРОФЄЄНКО

**Харків
2024**

ВСТУП

Актуальність навчальної дисципліни та її необхідність та роль у підготовці фахівців в Україні ґрунтується на необхідності остаточного формування та подальшого розвитку національної соціально-економічної моделі. Навчальна дисципліна «Економіка» належить до циклу обов'язкових освітніх компонентів циклу загальної підготовки. Питання, які розглядаються у дисципліні “Економіка”, мають важливе значення для здобувача вищої освіти у галузі права, оскільки дозволяють розкрити механізм функціонування економічної системи на основі поєднання макро- і мікроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою й апробованих економічною практикою. Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота здобувачів вищої освіти із вітчизняною та зарубіжною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки, статистичними матеріалами.

Вивчення навчальної дисципліни «Економіка» дозволить розширити поняття здобувачів про соціально-політичні процеси й механізми дії різних економічних систем у сучасному суспільстві, отримати історичний досвід розвинутих країн, систематизувати знання здобувачів про сутність економічних систем.

Мета навчальної дисципліни - формування системи теоретичних знань щодо понятійно-категоріального апарату теоретичної економіки; ґрунтовне оволодіння сутністю економічних явищ і процесів; забезпечення базової фундаментальної теоретичної підготовки; розуміння законів і основних тенденцій економічного розвитку суспільства; розкриття інструментів та механізмів функціонування економічного розвитку на основі відомих світових моделей.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування системи теоретичних знань щодо основних економічних категорій та законів функціонування економіки;
- оволодіння основними економічними теоріями, методологіями їх дослідження;
- набуття вмінь розрізняти показники розвитку національної економіки та економічної політики;
- розуміння принципів формування стратегій соціально-економічного розвитку, сутності методів соціально-економічного прогнозування в системі державного регулювання економіки;
- усвідомлення методів та управлінських рішень в економіці на мікро-, мезо- та макрорівні;
- набуття вмінь оперувати основними економічними категоріями і поняттями;
- набуття навичок обчислювати основні показники розвитку національної економіки, аналізувати економічні процеси, що відбуваються в Україні та за кордоном;

- використовувати економічні знання для прийняття раціональних економічних рішень і здійснення майбутніх соціальних і професійних ролей;
- аргументувати власну позицію в ході обговорення економічних проблем;
- аналізувати й структурувати проблеми організації (підприємства), формувати обґрунтовані рішення.

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є функціонування економіки в умовах ринкових відносин. Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні категорії та поняття економіки та їх вплив на формування економічної поведінки людей.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РНЗ.	ЗК1, ЗК6, ЗК7
РН9.	ЗК1, ЗК2, ЗК8
РН17	ЗК1, ЗК2, ЗК7, ЗК8, ЗК9

де:

РНЗ. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій

РН17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання сучасної економіки

Тема 1. Вступ до економіки.

1.1. Визначення економіки. Основні економічні поняття та економічні категорії. Економічні закони: сутність, об'єктивний характер, механізми дії і

використання. Основні проблеми економіки. Економічні суб'єкти: домогосподарства, бізнес, держава.

1.2. Економічні потреби та інтереси. Обмеженість ресурсів та безмежність потреб. Економічні потреби, їх сутність та класифікація. Закон зростання потреб. Економічні інтереси та їх види. Діалектика взаємозв'язку інтересів і потреб. Проблема вибору та мета економічної діяльності.

1.3. Вимірювання результатів економічної діяльності країни. Поняття ВВП. ВВП та ВНД, їх співвідношення. Тіньова економіка. Номінальний і реальний ВВП. Індекси цін. Макроекономічні показники на чистій основі: чистий внутрішній продукт, національний дохід та зв'язок між ними. Амортизація. Чистий національний дохід. Національне багатство. Економічне зростання та економічний розвиток. Показники економічного зростання. Вплив технічного прогресу на економічне зростання.

1.4. Власність. Власність як основа будь-якої економічної системи. Економічний та юридичний зміст власності. Суб'єкти та об'єкти власності. Типи і форми власності, їх реформування у процесі ринкових перетворень. Роздержавлення і приватизація. Особливості приватизації в Україні.

Тема 2. Організація бізнесу

2.1. Ресурси та фактори виробництва. Праця, капітал, земля, підприємницькі здібності. Зміст і характер праці. Технології, інформація, наука. Екологічний фактор виробництва.

2.2. Підприємство і підприємництво. Види та функції підприємства. Підприємницький дохід. Поняття продукту та товару. Структура собівартості товару. Витрати виробництва Валовий дохід та прибуток. Продуктивність праці та ефективність виробництва. Проблеми зростання економіки України та їх відображення на веденні бізнесу.

Тема 3. Ринок та механізм функціонування ринку

3.1. Ринок: сутність, види, функції. Визначення ринку. Роль і функції ринку. Види ринків. Основні суб'єкти ринкової економіки. Інфраструктура ринку.

3.2. Гроші, їх походження та сутність. Виникнення та сутність грошей. Функції грошей. Закон грошового обігу. Види грошей. Сучасна грошова система. Інфляція.

3.3. Попит, пропозиція та ринкова рівновага. Попит. Закон попиту, його графічне відображення. Пропозиція. Закон пропозиції та його графічне відображення. Нецінові фактори попиту і пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції в умовах ринкової економіки. Ринкова рівновага. Ціна рівноваги.

Тема 4. Конкуренція і монополія

4.1. Конкуренція та її сутність. Ринкова конкуренція. Функції та форми конкуренції. Конкуренція і монополія. Конкуренція і моделі ринків. Особливості ціноутворення на різних ринках.

4.2. Моделі ринків. Класифікація ринкових структур. Характеристика ринку досконалої конкуренції. Сутність конкуренції та її основні функції в ринковій економіці. Ринок недосконалої конкуренції: монополістична конкуренція, монополія, олігополія. Особливості ціноутворення на різних ринках.

Змістовий модуль 2. Основи господарювання

Тема 5. Соціальне оточення бізнесу та демографічні проблеми суспільства

5.1. Демографія населення та міграційних процеси. Визначення чисельності населення та його структури. Показники природного руху чисельності населення. Сутність та поняття міграційних процесів. Внутрішня та зовнішня міграція. Показники міграції населення..

5.2. Рівень та якість життя населення. Зміст поняття рівня життя населення. Класифікація рівнів життя населення. Економічна нерівність та способи її оцінювання. Крива Лоренца Система груп показників рівня життя населення та мінімальний набір соціальних індикаторів рекомендований Статистичною комісією ООН. Показники доходів домашніх господарств. Показники диференціації доходів домашніх господарств.

5.3. Розвиток соціальної сфери та житлово-комунальне забезпечення населення. Показники розвитку соціальної сфери, освіти й охорони здоров'я. Взаємозв'язок між показниками розвитку соціальної сфери та економічного зростання. Аналіз розмірів і структури житлового фонду. Показники забезпеченості населення житлом і комунальними послугами. Стан здоров'я населення. Показники стану здоров'я населення: медико-демографічні, показники захворюваності, інвалідності, фізичного та психічного розвитку населення.

5.4. Соціальні наслідки інфляції та безробіття. Соціальні наслідки безробіття. Державне регулювання зайнятості. Державна політика зайнятості населення. Стимулююча політика як метод зменшення безробіття та її інфляційні наслідки. Державні програми сприяння зайнятості.

Тема 6. Господарський механізм та основні напрями регулювання економіки

6.1. Господарський механізм, його сутність та елементи. Господарський механізм: система управління економікою. Основні елементи господарського механізму. Економічні функції держави. Сутність, цілі, важелі (інструментарій) та основні напрями регулювання економіки.

6.2. Фінансова система. Зміст, структура та функції фінансів. Банківська система. Роль фінансів у господарському механізмі. Державний бюджет, бюджетний дефіцит, державний борг.

6.3. Податкова система та фіскальна політика. Функції податків. Фіскальні методи регулювання економіки. Фіскальна політика держави.

6.4. Монетарна політика держави. Сутність та основні важелі монетарної політики. Облікова ставка національного банку країни. Обов'язкові резерви комерційних банків. Операції на відкритому ринку.

Тема 7. Світове господарство

7.1. Сутність світового господарства. Основні риси, структура та етапи становлення. Міжнародний розподіл праці. Міжнародна економічна інтеграція. Головні інтеграційні угруповання світу.

7.2. Світогосподарські зв'язки та їх форми. Міжнародні ринки. Міжнародна торгівля. Платіжний баланс. Валютний курс, його види. Міжнародна міграція робочої сили. Сутність і форми міжнародного руху капіталу. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Національна і міжнародна валютна система.

Тема 8. Проблеми світових глобалізаційних процесів

8.1. Основні глобальні проблеми сучасності. Глобалізація економіки. Сутність глобальних проблем. Формування глобальної економічної системи.

8.2. Проблеми інтеграції України у світове господарство. Вплив глобальних проблем на економічний розвиток України.

Перелік практичних (семінарських) завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1.	Опанування проблеми обмеженості ресурсів та безмежності потреб. Дискусія «Проблема вибору та мета економічної діяльності»
Тема 2.	Бесіда «Технології, інформація, наука», «Ефективність виробництва», «Валовий дохід та прибуток». Дебати «Підприємницький дохід». Дискусія «Підприємство і підприємництво».
Тема 3.	Бесіда «Основні суб'єкти ринкової економіки». Дебати «Інфраструктура ринку». Дискусії «Інфляція», «Ринкова рівновага»
Тема 4.	Дискусія «Ринкова конкуренція». Дебати «Форми конкуренції». Бесіда «Особливості ціноутворення на різних ринках» Кейс-стаді «Конкуренція і монополія».
Тема 5.	Бесіда «Визначення чисельності населення та його структури». Дебати «Сутність та поняття міграційних процесів». Презентація «Міграційний приріст населення.

	Міграційний відтік населення. Показники міграції населення»
Тема 6.	Дискусія «Система управління економікою». Бесіда «Банківська система». Дебати «Фіскальна політика держави».
Тема 7.	Дискусії «Міжнародний розподіл праці». Бесіда «Міжнародні ринки. Міжнародна торгівля» Моделювання професійних ситуацій: «Головні інтеграційні угруповання світу».
Тема 8.	Бесіда «Глобалізація економіки». Дебати «Сутність глобальних проблем». Мозковий штурм «Формування глобальної економічної системи».

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1.	Діалектика взаємозв'язку інтересів і потреб.
Тема 2.	Проблеми зростання економіки України та їх відображення на веденні бізнесу
Тема 3.	Взаємодія попиту і пропозиції в умовах ринкової економіки. Ціна рівноваги.
Тема 4.	Ринок недосконалої конкуренції: монополістична конкуренція, монополія, олігополія. Особливості ціноутворення на різних ринках.
Тема 5.	Система груп показників рівня життя населення та мінімальний набір соціальних індикаторів рекомендований Статистичною комісією ООН.
Тема 6.	Сутність та основні важелі монетарної політики.
Тема 7.	Сутність і форми міжнародного руху капіталу. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Національна і міжнародна валютна система
Тема 8.	Вплив глобальних проблем на економічний розвиток України

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни доцільно використовувати: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; евристичний метод; дослідницький метод.

Для активізації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів застосовуються: проблемні лекції (теми 1 – 8); презентації (теми 1 – 8); робота в малих групах (теми 1-8); дискусії (теми 1, 2); індивідуальна дослідницька робота (т. 4-8).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль, який включає оцінювання здобувачів під час практичних (семінарських) занять – 4 бали за кожне заняття за умови виконання здобувачем практичних завдань згідно робочого плану (технологічної карти) з навчальної дисципліни "Економіка" та участі в обговоренні проблемних та дискусійних питань за темою практичного (семінарського) заняття. Загальна кількість балів – 32.

Перевірка виконаних домашніх завдань щодо вирішення економічних задач макро- та мікрорівня. Кожне домашнє завдання оцінюється у 4 балів за умови правильного виконання та наявності висновків. Кількість домашніх завдань – 2, максимальна кількість балів за усі домашні завдання становить 8.

Поточні контрольні протягом семестру 2, кожна з яких оцінюється у 4 балів, загалом – 8 балів.

Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Економіка» в межах поточного контролю включає таку форму як колоквіум. Протягом семестру здобувачі складають два колоквіуми. Максимальна оцінка за кожен колоквіум – 6 балів. Максимальна кількість балів за обидва колоквіуми – 12 балів. Перший колоквіум включає теми 1 – 5, а другий колоквіум – теми 8 – 10. Структура колоквіуму: два ситуативних завдання та одне евристичне завдання.

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів)

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Спеціальність 081 «Право»

Освітня програма «Праве регулювання економіки»

Навчальна дисципліна **“ЕКОНОМІКА”**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1.

Завдання 1 (тестове). (15 балів)

1. Що означає поняття «економічна альтернативність»?
 - A. Вибір між двома різними економічними ситуаціями.
 - B. Здатність досягти максимального економічного зиску.
 - C. Наявність різних можливостей витрат та ресурсів.
2. Систему установ, підприємств, організацій і служб, які забезпечують рух товарів і послуг, грошей, цінних паперів, робочої сили, називають:
 - A. ринковою інфраструктурою;
 - B. ринковим оточенням;
 - C. це і є поняття ринку.
3. Чи існують товари або послуги, що не підпорядковуються закону попиту?
 - A. Ні, всі товари та послуги підпорядковуються закону попиту, на то він і закон.
 - B. Так, такі товари носять назву товарів Веблена і товарів Гіффена.
 - C. Закон попиту взагалі існує лише для товарів, послуги не підпорядковуються закону попиту.
4. Які основні риси характеризують лідерів ринку?
 - A. Висока конкурентоспроможність.
 - B. Інноваційність та технологічна перевага.

- C. Сильний бренд та відмінна репутація.
 - D. Всі вищенаведені варіанти
5. Які можливі заходи для запобігання або обмеження монополізації ринку?
- A. Антимонопольне законодавство та регулювання.
 - B. Формування конкурентних ринків та посилення конкуренції.
 - C. Розбивання монополій на менші компанії.
- 4) Всі вищенаведені варіанти
6. В якому випадку підприємство одержує максимальний прибуток за умов чистої конкуренції?
- A. Якщо сукупні витрати менші за сукупний виторг.
 - B. Якщо граничні витрати дорівнюють граничному доходу і ціні.
 - C. Якщо ціна перевищує умовно постійні витрати.
 - D. Якщо ціна перевищує змінні витрати.
7. Компанія «Срібло» є єдиним виробником та постачальником певного революційного продукту на ринку. Їх технології та інновації створюють неперевершену конкурентну перевагу, і ніхто з конкурентів не може повністю відтворити їхній продукт. Який тип монополії описує дану ситуацію?
- A. Монополія.
 - B. Олігополія.
 - C. Монопсонія.
 - D. Інноваційна монополія
8. Що передбачає збільшення норми обов'язкових резервів; продаж державних цінних паперів; збільшення норми міжбанківського відсотка?
- A. Політика «дешевих» грошей.
 - B. Політика «дорогих» грошей.
 - C. Монетарна політика.
9. Яка з відповідей найкраще розкриває поняття державного бюджету?
- A. Фінансовий план утворення та використання грошових фондів, який регулюється органами центральної або місцевої державної влади.
 - B. Фінансовий план утворення та використання грошових фондів.
 - C. Фінансовий план утворення грошових фондів, який регулюється органами центральної або місцевої державної влади.
 - D. Фінансовий план використання грошових фондів, який регулюється органами центральної або місцевої державної влади.
10. За якої мети держава проводить політику протекціонізму?
- A. Захист національних товаровиробників від зовнішньої конкуренції.
 - B. Встановлення мита на експорт товарів та послуг, тим самим бюджет країни поповнюється.

C. Протистояння появленню іноземних товарів в економіці країни
D. Цей вид політики застарілий, у сучасній економіці його не використовують.

11. За якої мети держава проводить політику фритредерства ?
A. Лібералізації зовнішньої торгівлі та невтручання держави у зовнішньоекономічні зв'язки суб'єктів господарювання
B. Відторгнення торгівельних зв'язків з країнами «третього світу»
C. Обмеження зовнішньої торгівлі
D. Цей вид політики застарілий, у сучасній економіці його не використовують.

12. Представники якого економічного напрямку виступали за всебічне державне регулювання економіки?
A. Англійська класична школа політекономії.
B. Фізіократи.
C. Монетаризм.
D. Кейнсіанство.

13. Яка роль міжнародного права у міжнародному бізнесі?
A. Визначає правові норми та принципи, що регулюють міжнародні відносини.
B. Не має значення у контексті міжнародного бізнесу.
C. Забезпечує виконання домашніх законів у міжнародному бізнесі

14. Яке зниження народжуваності може викликати демографічну проблему?
A. Збільшення чисельності населення
B. Збільшення залежності економічно активного населення від неактивного.
C. Зменшення розміру робочої сили та економічного потенціалу.

15. Що означає термін «екологічно чисте підприємство»?
A. Підприємство, що працює без використання комп'ютерної техніки.
B. Підприємство, яке мінімізує негативний вплив від виробництва товарів або послуг на навколишнє середовище.
C. Підприємство, що спеціалізується на продажі екологічних товарів

Завдання 2 (діагностичне). (10 балів)

Ви вклали в підприємство власні кошти у розмірі 20 тис. грн. За підсумками року отримані наступні результати діяльності підприємства: загальний дохід склав 10 тис. грн.; бухгалтерські витрати склали 8 тис. грн.; банківський процент складає 15 %. Чи вдало ви вклали гроші? Відповідь супроводжуйте аналітичними підтвердженнями та розрахунками. Відповідь ретельно обґрунтуйте, наведіть розрахунки.

Завдання 3 (діагностичне). (15 балів)

Як, на вашу думку, успішна кампанія по боротьбі з курінням відобразиться на можливості продавців тютюнових виробів перекласти податковий тягар на споживачів? Відповідь аргументуйте.

Затверджено на засіданні кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики протокол № ____ від «__» _____ 20__р.

Екзаменатор

Завідувач кафедри

д.е.н., проф. Гавкалова Н. Л.

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (тестове). (15 балів)

За кожний правильний тест – 1 бал.

Завдання 2 (діагностичне). (10 балів)

1 – правильне представлення та використання методичного апарату (зокрема формул);

4 – вміння обґрунтувати вибраний метод;

4 – вміння втілення бізнес-інструментів за визначеною стратегією;

1 – наявність висновку щодо проведеного аналізу.

Завдання 3 (діагностичне). (15 балів)

6 – вміння аргументувати відповідь з використанням послідовного аналізу наданої економічної ситуативної композиції;

6 – пояснення відповіді за допомогою графічного або алгебраїчного представлення наданої економічної ситуативної композиції;

2. – правильність побудови моделі бізнес-поведінки;

1. – логіку та ґрунтовність наведених висновків.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Політична економія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, І. Ф. Лісна [та ін.] ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (3,09 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. - 279 с. : іл. - Загол. з титул. екрану. - Бібліогр.: с. 273-278. URI: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/22562>.
2. The Fundamentals of Economics [Electronic resource] : textbook for self-study / L. Ukrainka, M. Mashchenko, I. Lisna [et al.] ; under the edit. M. Mashchenko; Simon Kuznets Kharkiv national university of economics. - E-text data (910 КБ). - Kharkiv : S. Kuznets KhNUE, 2021. - 163 p. : il. - The title screen.- Referenc.: p. 162-163. URI: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26379>.
3. Економічна теорія [Електронний ресурс] : навчальний посібник для самостійної роботи студентів / М. А. Мащенко, М. С. Бріль, О. М. Кліменко [та ін.]; заг. ред. М. А. Мащенко; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. — Електрон. текстові дан. (2,29 МБ). — Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. — 265 с. URI: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32799>

Додаткова

4. Економічна теорія. Методичні рекомендації до самостійних робіт для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / укл. М. С. Бріль, І. Ф. Лісна, І. В. Пивавар [та ін.]; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (262 КБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. - 66 с. URI: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24511>
5. Економічна теорія : підручник / В.Г. Чепінога ; Міністерство освіти і науки України. - Київ : Юрінком Інтер, 2019. - 653 с.
6. Базилевич В. Д. Метафізика економіки: Монографія / В. Д. Базилевич, В. В. Ільїн. – К.: Знання, 2007. – 718 с.
7. Білецька Л. Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. / Л. Білецька, О. Білецький, В. Савич. – Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 688 с.
8. Економічна теорія : підручник / В.Г. Чепінога ; Міністерство освіти і науки України. - Київ : Юрінком Інтер, 2019. - 653 с.
9. Мартин О. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. - 271 с.
10. Теоретико-методологічні засади формування національної економічної системи в умовах інтеграції у світове господарство [Електронний ресурс] : монографія / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, М. А. Мащенко та ін. ; за

заг. ред. канд. екон. наук, доцента М. С. Бріля. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 208 с. URI: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/21023>

11. Бріль М. С. Теоретичний та практичний огляд індексів споживчих цін у регіонах України (за березень 2024) / М. С. Бріль, В. О. Руденко, О. С. Другова // Науково-виробничий журнал "Бізнес-навігатор" – 2024. - № 2 (75). – С. 124-130. URI: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/33558>

12. Пивавар І. В. Моделювання сталого економічного розвитку в розрізі ресурсно-екологічної складової / І. В. Пивавар, О. О. Пономаренко, В. П. Дьячкова // Бізнес - Інформ. – 2024. – №3. – С. 183–192. URI: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32829>

13. Мащенко М. А. Роль інвестиційно-інноваційної політики в умовах формування циркулярної економіки / М. А. Мащенко, О. М. Кліменко, І. Ф. Лісна та ін. // Український журнал прикладної економіки та техніки. - 2022. - Т. 7. - № 3. - С. 54 – 60. URI: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29379>

Інформаційні ресурси

14. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система). Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=10153>

15. Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

16. Міністерство доходів і зборів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://minrd.gov.ua/ru/>.

17. Міністерство фінансів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.minfin.gov.ua/>.

18. Національний банк України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua>

19. Статистика України : науковий журнал. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: www.ukrstat.gov.ua.